

MYRUNDESRØKELSER I TRØNDELAG I 1933.

Av ingeniørkjemiker O. Braadlie,
sekretær i Trøndelagens Myrselskap.

TRØNDELAGENS MYRSELSKAP har også i 1933 fortsatt arbeidet med undersøkelse av myrforekomster i Sør- og Nord-Trøndelag fylker. I nærværende tidsskrift s. 129—134, 1933, er der redegjort for de arbeider som er utført i Rennebu i samarbeide med Rennebu jordstyre, «Ny Jord» og Arbeidsfylkingen. Arbeidet her vil bli fortsatt i 1934.

Efter anmodning av Ny Jord blev der foretatt opmåling og undersøkelse av en parsell av *Varghiet* i Stjørna herred, Sør-Trøndelag. Kart blev optatt i målestokk 1 : 5000 med ekvidistanse 2 m.

Feltet er på 6695 da., hvorav 613 da. gressmyr, 555 da. blandet gress- og mosemyr, 218 da. mosemyr, 2465 da. skog, 1732 da. skograbb, 1884 da. snaurabb og fjell og 28 da. vann. Dybder fra 0,5—3,0 m., almindeligst 1,5—2,0 m. Bunnen er leir og leirblandet grus. Feltets vestre ende ligger ca. 1 km. fra vei ved *Varghiet* gård. Høiden over havet er fra 80—110 m. for selve dyrkningsjorden, og op på fjeldet 220 m. Avgroftning kan ledes til Breioselven i nordre ende av feltet.

I tabell 1 er sammenstillet analyseresultater av de undersøkte prøver fra dette område.*)

I tabellen er som merke anført ved siden av prøvens nr. også borhullets nr., myrens dybde hvor prøven er tatt (D) angitt i meter samt undergrunnens beskaffenhet, grus, leir etc.

Som det fremgår av tabell 1 er de undersøkte myrer ute i *Varghiet* utpreget kalkfattige og inneholder lite aske. Reaksjonen er sterkt sur, og formuldningsgraden veksler en del fra vel formuldet til mindre vel formuldet. Kvelstoffinnholdet veksler også en del og ligger temmelig høit i de best formuldede prøver, mens det som vanlig er mindre i prøver som er mindre vel formuldet. Ved dyrkning må jorden kalkes og gruskjøres.

Kråkmonyrene i Vanvik, Leksvik herred, Nord-Trøndelag fylke. Målestokk 1 : 5000, ekv. 2,0 m. Arealet er 1680 da., herav fastmark 64 da., gressmyr 487 da., mosemyr 143 da., skog 708 da. og skograbb 38 da. Eiene: Flere private opsittere. Feltets vestre ende ligger ca. 2 km. fra Storvatnet og ca. 1/2 km. fra bygdevei ved Gravås og strekker sig østover til østre side av *Bjørketjern*. Dybder fra 0,5—3,0 m., grus og leir og delvis fjell i bunnen. Groftningsforholdene er stort sett bra. «*Bekkøyen*» er dog meget flat og oversvømmes i regnperioder; største dybde er 4,8 m. og leirbunn. H. o. h. 200—280 m.

*) Alle analyser er som tidligere utført av Statens landbrukskjemiske kontrollstasjon i Trondheim. Opmåling og karttegning er utført av tekniker *Løvlie*.

Tabell 1. Myrjordprøver fra Varghiet, Stjørna herred, Sør-Trøndelag.

Nr.	Merke	Litervekt		I vannfri jord			Pr. 10 ar til 20 cm. dyp		pH.	Anmerkninger
		rå	luft- tørr	Aske 0/0	N 0/0	CaO 0/0	N kg.	CaO kg.		
1.	B. 13. Prøve 2. D. 1,6, grus	980	156	2,54	2,219	0,105	632	30	4,31	Vel formuld.
2.	B. 28. Pr. 4. D. 2,1, grus	1000	122	4,18	2,453	0,111	538	24	4,72	Vel formuld.
3.	B. 41. Pr. 6. D. 2,5, leir	990	130	2,22	2,222	0,180	519	42	4,45	Mindre vel formuld.
4.	B. 49. Pr. 8. D. 0,7, grus	940	128	5,48	2,643	0,229	608	53	4,48	Mindre vel formuld.
5.	B. 63. Pr. 10. D. 2,1, leir	833	138	1,82	1,401	0,280	348	70	4,48	Vel formuld.
6.	B. 6. Pr. 1. D. 2,7, grus	980	148	2,12	1,807	0,403	474	106	4,62	Vel formuld.
7.	B. 19. Pr. 3. D. 1,7, grus	980	96	1,72	1,728	0,144	308	26	4,38	Noenl. vel formuld.
8.	B. 38. Pr. 5. D. 1,1, sand	930	100	6,94	0,285	0,290	416	53	4,83	Mindre vel formuld.
9.	B. 48. Pr. 7. D. 0,8, leirbl. grus	930	114	2,14	1,736	0,122	370	26	3,98	Mindre vel formuld.
10.	B. 57. Pr. 9. D. over 3 m.	940	100	3,10	2,030	0,170	372	31	4,83	Noenl. vel formuld.

Tabell 2. Myrjordprøver fra Kråknommyrene i Vannik, Nord-Trøndelag.

Nr.	Merke	Litervekt		I vannfri jord			Pr. 10 ar til 20 cm. dyp		pH.	Anmerkninger
		rå	luft- tørr	Aske 0/0	N 0/0	CaO 0/0	N kg.	CaO kg.		
1.	B. 6. Pr. 1. D. over 3 m.	1060	263	38,54	2,074	0,227	1016	111	4,98	Mindre vel formuld.
2.	B. 12. Pr. 2 D. 3 m.	1023	190	5,43	3,080	0,863	1039	328	4,39	Noenl. vel formuld.
3.	B. 30. Pr. 3.	1017	183	3,26	2,558	0,816	859	273	4,41	—»—
4.	B. 47. Pr. 4.	1053	167	5,57	2,898	0,445	879	135	5,35	Mindre vel formuld.
5.	B. 50. Pr. 5.	1107	153	7,56	3,086	1,172	836	318	5,45	—»—
6.	B. 59. Pr. 6.	1017	103	6,76	2,159	2,317	399	428	5,68	Lite formuld.

Det har av landbruksfolk vært diskutert en plan om veibygging gjennom feltet og videre langs Ramslielven over til større, fine dyrkningsarealer ved Bjørsjøen og Langenvann med veiforbindelse i Leksviken. Ca. 13 km. vei.

I tabell 2 er analyseresultatene sammenstillet.

Som det vil sees er denne myr adskillig rikere på kalk enn myrene ute i Varghiet. For en del av området (prøve 6) er kalkinnholdet tilstrekkelig for dyrkning, for øvrig vil noen kalking være heldig. Kvelstoffinnholdet er gjennomgående temmelig høyt i prøvene, men formuldningsgraden er mindre god. Innholdet av mineralske bestanddeler er noe lavt, nr. 1 undtatt. Denne prøve er tatt fra en myr (Bekkøyen) som til dels blir oversvømmet under sterk nedbør. Slam og lignende vil da avleire sig på myren.

Den største del av området vil være brukbart til dyrkning. Jorden bør dog kalkes en del og til dels gruskjøres.

Gimsemyrene i Melhus herred, Sør-Trøndelag fylke. Målestokk 1 : 2000, ekv. 1,0 m. Feltet ligger på platået op for folkehøiskolen. Eiere: Flere private opsittere. Feltet er på 570,5 da., hvorav 330,6 da. myr, 190,8 da. fastmark med skog og 49,1 da. dyrket mark. Gjennom feltet går bygdevei. H. o. h. er fra 125,0—155,0 m. Dybden er fra 0,3—2,5 m. Feltet er forholdsvis flatt, men grøfting er det visstnok ikke noen vanskeligheter med. Bunnen består av leir og leirblandet grus.

I tabell 3 er sammenstillet analyseresultatene fra dette område.

Gimsemyrene viser sig å bestå av et delvis forsumpet myrområde med en vel utviklet og frodig mosevegetasjon i overflaten. Det fremgår av profilene for denne myr at den øverste del, $\frac{1}{2}$ —1 m., består hovedsakelig av uformuldet sphagnum, og den underliggende del av noe mere formuldet myr. Dette gjelder både for profil I, II og IV (jfr. tabell 3).

I *profil I*, omfattende prøvene 1—5, er der uttatt prøver av de nevnte to lag (pr. nr. 3 og 4). Nr. 3, uttatt av det øverste lag, består hovedsakelig av sphagnum, er uformuldet og inneholder lite både av kvelstoff og kalk. Nr. 4, tatt av det underste lag, er noenlunde vel formuldet og inneholder litt mere både av kvelstoff, kalk og aske. Reaksjonen er omtrent ens i begge prøver (sterkt sur).

Profil II, prøvene 8—10, består av en blanding av myrjord og fastmarksjord. Askeinnholdet blir derfor høyt. Også i dette profil er der et mere moseholdig lag øverst og et mere formuldet underliggende lag. Reaksjonen er sterkt sur og kalkinnholdet lite. Kvelstoffinnholdet er noenlunde bra.

Profil IV, prøvene 11—13. Også dette profil består av en blanding av myrjord og fastmarksjord. I den midterste del av profilet, hvor bunnsforholdene har gjort at myren er blitt mere fuktig, er mosedannelsen blitt så kraftig at man har fått den kjente konvekse form på myren. Myren er utpreget kalkfattig.

Tabell 3.

Myrjordprøver fra Gimsemøyrene i Melhus herred, Sør-Trøndelag.

Nr.	Merket	Litervekt		Reaksjon	I vannfri jord			Pr. 10 ar, 20 cm. jordsk.		Anmerkninger
		rå g.	luft- tørr g.		Aske 0/0	N 0/0	CaO 0/0	N kg.	CaO kg.	
1.	Prof. I. Prøve 1. B.hull 3	1064	148	pH. 4,15	16,11	1,010	0,215	278	59	Lite formuld.
2.	Prof. I. Prøve 2. B.hull 7	1120	152	3,89	15,36	1,057	0,137	296	38	Noenl. vel formuld.
3.	Prof. I. B.hull 13. Prøve 3 a, fra 0—1 m.	960	150	3,88	7,77	0,876	0,218	241	60	Uformuldet,
4.	Prof. I. B.hull 13. Prøve 3 b, fra 1—2,5 m.	1053	180	4,00	13,82	0,883	0,212	294	71	hoveds. sphagnum. Noenl. vel formuld.
5.	Prof. I. Prøve 4. B.hull 15, fra 1—2,5 m.	940	105	3,91	5,73	0,818	0,179	158	34	Lite formuld.
6.	Prof. III. Prøve 5 a. B.hull 28, fra 0—0,4 m.	1120	190	3,94	12,88	1,041	0,204	364	71	Mindre vel formuld.
7.	Prof. III. Prøve 5 b. B.hull 28, fra 0,4—1,6 m.	910	190	3,77	10,68	1,192	0,174	416	61	—>—
8.	Prof. II. Prøve 6. B.hull 35, fra 0,5—1,8 m.	1095	272	4,67	61,88	0,738	0,153	410	80	—>—
9.	Prof. II. Prøve 7. B.hull 42, fra 0—1,3 m.	1070	220	4,10	36,42	1,035	0,121	430	50	—>—
10.	Prof. II. Prøve 8. B.hull 45, fra 0,5—1,6 m.	1052	232	4,48	60,11	0,770	0,121	342	54	Noenl. vel formuld.
11.	Prof. IV. Prøve 9. B.hull 71	1153	327	5,02	55,97	1,354	0,218	827	133	—>—
12.	Prof. IV. Prøve 10. B.hull 75	1037	137	3,91	25,81	1,078	0,097	273	25	—>—
13.	Prof. IV. Prøve 11. B.hull 83, fra 0—0,6 m.	1100	240	4,00	34,40	1,037	0,037	458	46	Mindre vel formuld.

Profil III er fra et dyrket område. Der er undersøkt to prøver, nr. 6 tatt fra 0—0,4 m., og nr. 7 fra 0,4—1,6 m. Begge prøver er temmelig ens, er utpreget kalkfattige, mindre vel formuldet og med sterk sur reaksjon. Jorden inneholdt lite sphagnum, men hadde mere torvmyrkarakter. Avlingen på dette jordstykke var mindre god, hvilket kan være naturlig nok. Skal man få bra avling her, må der foruten allsidig gjødsling kalkes godt og helst også gruskjøres.

Dyrkning av det undersøkte myrområde er ikke så greit, idet man iallfall den første tid vesentlig får å arbeide med mosemyr, og dyrkning av denne er som bekjent vanskelig. En utvei kunde det være å fjerne det øverste moselag, bruke dette som torvstrø, og så dyrke det underliggende lag. Også nu tar man en del torvstrø fra dette område. En prøve av den ferdige vare viste således et askeinnhold i vannfritt stoff på 2,15 % og en vannopsugningsevne beregnet på 20 % vanninnhold på 9,2.

I Nord-Trøndelag er der foruten i Vanvik undersøkt store områder i herredene Skogn, Hegra og Meråker.

Dyrkningsfelt ved Stor-Grønningen i Skogn herred, Nord-Trøndelag fylke. Målestokk 1 : 5000, ekv. 2,0m. Feltet strekker sig fra sjøen Stor-Grønningen og sydover ca. 2 km. Arealet er 2280 da., herav gressmyr 927 da., blandingsmyr 195 da., mosemyr 74 da., skog og mosemyr 180 da., skog 755 da., skograbb 121 da. og rabb 28 da. H. o. h. er 282—360 m. Dybden fra 0,5—3 m., leirblandet grus, grus og stein i bunnen. Feltet ligger lunt tjl med skog som verner. Grøfte- og avløpsforhold stort sett bra. Setervei går fra feltet til bygdevei ca. 4—5 km og kan utbedres til kjørevei. Fra feltets sydende og videre sydover strekker sig myrrealer på flere tusen da. Undersøkel-sesarbeidet fortsettes i 1934.

Leinslettet ligger i Rensjø, Grønning og Elvafoss statsalmenninger i Skogn og Hegra herreder, Nord-Trøndelag fylke. Målestokk 1 : 5000, ekv. 2,0 m. Arealet er 16,292 da., herav er fastmark 81 da., gressmyr 7968 da., mosemyr 2600 da., skog 2435 da., skograbb 160 da. og snaurabb 3048 da. I Skogn herred 13,552 da. og Hegra herred 2740 da. Feltet strekker sig vestover fra Forra-elv ca. 4 km. og fra Rebustaden i nord til ca. 1 km. syd for Fiskbekken i syd. Feltet ligger nokså høit, fra 360—500 m. o. h. og er åpent, og det er lite skog som verner. Det er dog flere fine slåttemyrer. Dybden er fra 0,4—2,5 m., almindeligst 1—1,5 m., med leir, leirblandet grus, grus og stein i bunnen. Gode grøfte- og avløpsforhold. Fra Rebustaden til nærmeste bygdevei er det ca. 10 km. ved Hjemstadbakk. Delvis vanskelig terreng å bygge vei i.

I tabell 4 er analyseresultatene fra disse to områder sammenstillet.

Tabell 4. Myrjordsprøver fra Stor-Grønningen og Leinslettet i Skogn og Hegra herreder, Nord-Trøndelag.

Nr.	Merke	Litervekt		pH.	I vannfri jord			Pr. 10 ar til 20 cm. dyp		Anmerkninger
		rá	luft- tørr		Aske 0/0	N 0/0	CaO 0/0	N kg.	CaO kg.	
<i>A. Fra området syd for Stor-Grønningen:</i>										
1.	B. 27. Prøve 5. D-1,8, leirbl. grus	586	187	5,42	7,58	0,897	1,195	296	394	Noenl. vel formuld.
2.	B. 12. Pr. 1. D-1,6, leirbl. grus	1020	183	5,28	5,15	1,762	0,859	579	282	Vel formuld.
3.	B. 16. Pr. 2. D-1,4, leirbl. grus	903	157	4,35	2,19	2,213	0,370	624	104	Noenl. vel formuld.
4.	B. 23. Pr. 4. D-0,7, stein og grus	860	164	4,62	11,49	2,069	0,142	620	43	Lite formuld.
5.	B. 18. Pr. 3. D-1,9, leirbl. grus	767	150	5,50	6,19	2,701	1,447	720	386	Mindre vel formuld.
<i>B. Fra Leinslettet:</i>										
6.	B. 6. Pr. 1. D-1,4, grus, gressmyr.	963	203	5,50	26,10	2,121	0,830	795	311	—>—
7.	B. 18. Pr. 2. D-0,4, stein og grus, slåttemyr.	1030	367	5,45	37,64	1,359	0,396	957	291	Sand, grus, litt myrbl.
8.	B. 34. Pr. 3. D-1,8	1075	165	4,50	5,00	1,047	0,352	319	107	Lite formuldet.
9.	B. 50. Pr. 4. D-2,4, stein og grus	987	170	4,20	3,24	2,033	0,516	632	160	Mindre vel formuld.
10.	B. 70. Pr. 5. D-1,3, leirbl. grus	583	158	4,52	2,70	2,821	0,586	812	169	—>—
11.	B. 79. Pr. 6. D-0,6, grus, gressmyr.	934	224	4,93	13,12	2,459	0,275	944	106	Noenl. vel formuld.
12.	B. 90. Pr. 7. D-1,1, leirbl. grus	1037	206	4,17	4,77	2,825	0,049	1068	19	Noenl. vel formuld.
13.	B. 98. Pr. 8. D-1,5, leirbl. grus	994	171	4,07	5,34	2,937	0,157	911	49	Mindre vel formuld.
14.	B. 119. Pr. 9. D-1,2, leirbl.	986	166	5,52	4,94	2,982	0,950	902	288	—>—
15.	B. 140. Pr. 10. D-1,0, grus og stein	963	230	4,31	5,05	1,719	0,255	704	104	Vel formuldet.
16.	B. 170. Pr. 12. D-0,6, stein og grus	1007	290	4,83	46,01	1,471	0,195	813	108	Mindre vel formuld., sandh.
17.	B. 160. Pr. 11. D-1,0, grus	1007	187	4,36	3,13	2,742	0,275	969	97	Noenl. vel formuld.

A. Området syd for Stor-Grønningen.

Myren nede ved Stor-Grønningen er utpreget kalkfattig, sterkt sur og lite formuldet (nr. 4). Den egner sig mindre godt til dyrkning. En flat gressmyr litt lengere syd, som delvis blir oversvømmet, har et noenlunde tilfredsstillende innhold av kvelstoff og kalk, men er mindre vel formuldet (nr. 5). Ved grøftning og eventuelt gruskjøring skulde den bli brukbar til dyrkning.

Den søndre del av feltet består av vel formuldet til noenlunde vel formuldet myr (nr. 2 og 3). Kalkinnholdet er noe lavt i nr. 2 og særlig lavt i nr. 3. Myrene skulde være brukbare til dyrkning, men må kalkes og gruskjøres.

Myren i søndre Rykkjadal er noenlunde vel formuldet, inneholder lite kvelstoff, men tilstrekkelig kalk (nr. 1). Også denne myr skulde være brukbar til dyrkning.

B. Fra Leinslettet.

Myrforekomsten innen det kartlagte område er av noenlunde ensartet beskaffenhet, og består for det meste av gressmyr som til dels er noe forsumpet. Kalkinnholdet er gjennomgående lavt og formulningsgraden mindre god.

I den nordre del av feltet, ved Rebustaden, er innholdet av mineralske stoffer høiere enn for øvrig (nr. 6 og 7). Kvelstoffinnholdet er temmelig høit, kalkinnholdet noe lavt.

I dalen ved Hårskallåen er der delvis forsumpet gressmyr. Den er kalkfattig, inneholder lite mineralske stoffer, har et noe lavt kvelstoffinnhold og er lite formuldet (nr. 8 og 9).

Myrene på vestsiden av Hårskallåen (nr. 11 og 12), ved foten av Hjerpvola (nr. 13) og ved søndre side av Fiskbekken (nr. 17) er utpreget kalkfattige, noenlunde vel formuldet og inneholder temmelig meget kvelstoff. Myrene ved østre del av Fiskbekken inneholder litt mere kalk (nr. 14) og likeledes ved Hjerpdalsbekken ved østre fot av Vaktberget (nr. 10).

Syd for Fiskbekken er der en noe moseblandet myr. Den er kalkfattig, mindre vel formuldet, men askerik (nr. 16).

Ved Grytebustaden ved Forra er myren vel formuldet, men kalkfattig (nr. 15).

Den største del av de undersøkte myrarealer skulde være brukbare til dyrkning. De må dog kalkes og for en stor del gruskjøres.

Veltamyren i Meråker herred, Nord-Trøndelag fylke. Målestokk 1 : 5000, ekv. 2,0 m. Eier: A/S Meråker Bruk. Arealet er på 5778 da., herav fastmark 61 da., gressmyr 3030 da., blandingsmyr 428 da., skog 1642 da., skograbb 332 da., rabb 285 da. Dybder fra 0,3—3 m. Leir, grus og stein i bunnen. Feltet strekker sig fra Færen i nord til Fundsjøen og langs denne til Langvassbekken i syd, ca. 5 km. Delvis gjen-nem selve feltet og i østre kant av feltet går ny turistvei. Store deler av feltet er fin slåttemark. Siste sommer blev der drevet megen

Tabell 5.

Myrjordprøver fra Veltamyren og Bjørnlimyren (Knutbykjølen) i Meråker herred, Nord-Trøndelag.

Nr.	Meike	Litervekt		pH.	I vannfri jord			Pr. 10 ar til 20 cm. dyp			Anmerkninger
		rå	luft-tørr		Aske 0,0	N 0,0	CaO 0,0	N kg.	CaO kg.		
<i>A. Fra området ved Færen, Veltamyren.</i>											
1.	Prøve 1. B. 7. D. 1,6	1023	180	4,38	12,08	1,991	0,343	653	112	Noenl. vel formuld.	
2.	» 2. B. 19. D. 2,0	1083	160	5,04	10,03	2,778	0,428	798	123	—»—	
3.	» 3. B. 26. D. 1,5	1087	140	4,85	5,28	1,919	0,591	480	148	—»—	
4.	» 4. B. 47. D. 1,8	1013	120	5,42	4,50	2,174	1,440	463	307	—»—	
5.	» 5. B. 56 D. 1,2	1027	150	4,88	4,50	2,730	0,479	732	128	Vel formuldet.	
6.	» 6. B. 86. D. 0,4	1280	460	4,98	73,64	0,793	0,190	696	167	Myrbl. sandmuld, mindre vel formuld.	
7.	» 7. B. 96. D. 0,5	1067	247	4,40	37,21	1,886	0,096	867	44	Mindre vel formuld.	
8.	» 8. B. 104. D. 0,4	983	153	4,91	4,88	3,360	0,834	901	224	—»—	
9.	» 9. B. 119. D. 1,8	1093	133	4,71	7,45	3,007	0,941	717	224	Lite formuldet.	
10.	» 10. B. 123. D. 1,2	1110	193	5,42	8,07	3,183	1,577	1099	545	Noenl. vel formuld.	
11.	» 11. Syd fra Nyvollen	1150	167	5,14	4,53	2,933	0,953	874	284	Lite formuldet.	
12.	» 12. Meråker	873	210	4,91	46,38	1,793	0,131	701	51	Mindre vel formuld.	
<i>B. Fra Knutbykjølen, Bjørnlimyren.</i>											
13.	Prøve 1. B. 5. D. 1,8	1160	260	4,83	21,70	2,156	0,369	1036	177	Uformuldet, hoveds. sphagnum.	
14.	» 2. B. 9. D. 1,8	943	177	4,00	2,99	1,687	0,425	539	136	Lite formuldet.	
15.	» 3. B. 18. D. 0,7	957	173	6,07	8,66	2,885	1,500	897	466	Noenl. vel formuld.	
16.	» 4. B. 29. D. 2,0	1030	173	3,97	2,10	1,929	0,441	610	139	—»—	
17.	» 5. B. 42. D. 1,3	1073	107	4,30	2,55	1,533	0,315	293	60	Mindre vel formuld.	

slått der. H. o. h. er fra 404,0—530,0 m. Grøftningsforholdene er bra undtatt Skillerbekk-kjølen, fra veien langs Skillerbekken til Fund-sjøen. Den er meget flatt, og terrenget oversvømmes i regnperioder når bekken går over sine bredder. A/S Meråker Bruk eier feltet, men ositterne i bygden har slåtterettighetene.

Bjørnlimyren (Knutbykjølen) i Meråker herred, Nord-Trøndelag fylke. Målestokk 1 : 5000, ekv. 2,0 m. Eier A/S Meråker bruk. Feltet ligger ca. 2 km. fra Meråker jernbanestasjon i nordlig retning. Det strekker sig fra Lilleåen bro og nordover og begrenses i vest av veien og i øst av Lilleåen. Arealet er 2434 da., herav 450 da. gressmyr, 464 da. blandingsmyr, 230 da. mosemyr, 1098 da. skog og 192 da. skograbb. Dybde fra 0,4—3 m., med leir og grus i bunnen. H. o. h. er 320—440 m. Gode grøfte- og avløpsforhold.

Analysersultatene fra disse to områder er sammenstillet i tabell 5.

A. Fra områdene ved Færen, Veltamyren.

Det undersøkte område er stort sett av noenlunde ensartet beskaffenhet.

Gjennomgående er jorden noe kalkfattig og har sterkt sur reaksjon. Kvelstoffinnholdet er normalt, og gjennomgående er prøvene noenlunde vel formuldet.

«Slåttmyren» nede ved Færen er kvelstoffrik og inneholder tilstrekkelig kalk (nr. 10).

Myrene nord for Hansvollen er rike på mineralske bestanddeler (nr.7); det samme er også tilfelle med Langvassmyren (nr. 6 og 12). Disse prøver er dog mindre vel formuldet.

Områdene for øvrig er av noenlunde ensartet beskaffenhet.

Den største del av de undersøkte områder skulde være brukbare til dyrkning. Jorden må dog kalkes og til dels gruskjøres.

B. Fra Knutbykjølen, Bjørnlimyren.

Den beste del av det undersøkte område er «Gammelsetermyra». Denne inneholder tilstrekkelig kalk, er temmelig rik på kvelstoffforbindelser og er noenlunde vel formuldet (nr. 15).

Prøven fra Lilleseterkjølen er også av noenlunde god kvalitet, men er kalkfattigere (nr. 16).

For øvrig er myrene mindre vel formuldet, er kalkfattige og i det hele tatt av mindre god beskaffenhet.

Som det fremgår av foranstående redegjørelse har Trøndelagens Myrselskap i 1933 fått anledning til å utføre et ganske stort arbeide. I alt er der i de to fylker undersøkt og kartlagt 53,035 da.

Undersøkelsen har særlig gått ut på å få rede på om jorden er skikket for kolonisasjon og bureising. Ved hjelp av de undersøkte prøver, uttatt under målingen, har man søkt å gi svar på dette spør-

mål, og det er gledelig å kunne konstatere at adskillige arealer av de undersøkte områder vil kunne være brukbare til dyrkning. Selv om jorden ikke alltid er førsteklasses, og selv om beliggenheten ikke er den beste, vil der dog på mange steder være muligheter for kultivering, muligheter for produktivt arbeide for ledige mennesker.

PECO.

METODE FOR FREMSTILLING AV TORVBRIKETTER.

Av torvingeniør A. Ordning.

DET er nu 6 år siden dr. J. F. Gram holdt sitt foredrag over «*Torvsaken i nytt lys*», som finnes inntatt i Meddelelser fra Det Norske Myrselskap hefte 6, 1928. Denne metode er arbeidet frem av dipl.ing. Thomas Gram.

Siden 1928 har vi kun ryktevis hørt om Peco's torvbriketter, inn-til der idag fremlegges beviser for at den har ført frem til positive og økonomisk brukbare resultater.

Vi skal nedenfor referere det vesentlige av Peco's egen beskrivelse av metoden:

Myrene avtorves ved overflatebearbeidning. Til overflatebearbeidningen benyttes freser eller harv. Torven løsfreses eller løsharves i et ca. $\frac{1}{2}$ " tykt lag, som derefter harves for å påskynde tørkningen.

I friskt tørkevær kan det medgå en dag for å tørke dette løsfresete lag til 50 à 55 % vann. I dårligere vær 2 à 3 dager og mere. Peco regner med 20 fresninger pr. sesong. Da hver fresning går $\frac{1}{2}$ " dypt, vil der således pr. år medgå ca. 25 cm. av myren.

Det løsfresete og til ca. 55 % tørkede torvmateriale blir skrapet sammen med sneploglignende skrapere i «muver» (lange hauger) og med lesseapparater lesset i vogner og kjørt inn til fabrikkens eller transportert til og oplagt i store hauger eller stakker på myren. De siste for lagring av torven i den tid av året da fresing og tørkning ikke kan foregå. Man har funnet at der må til 55,000 tonn av myrens tørrstoff for å fremstille 50,000 tonn briketter.

Fra myren transporteres torven til fabrikklageret, hvorfra torven ved transportør bringes til en desintegrator, hvor den males til muld. Herfra føres den med elevator til siktene, hvor torvens fibrer og grovere partikler siktes fra. Torvfibrene føres ved en transportør til dampkjelene for å tjene til fremstilling av den nødvendige damp i fabrikkens. Dette fiber-torvbrensel blir først tørket i Pecorør før det går i fyren.

Det fine utsiktete materiale (mulden) blir derpå tørket i Pecos damptørker til ca. 10 % vanninnhold.